

Siverth K. Heilmann

**24. April 2019
FM 2019/174-1**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut til EM2019 at fremlægge en indsatsplan til oprensning af spøgelsesgarn på Vestkysten.

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataatigiit)

Vi vil fra Atassut give tak til forslagsgiveren Aqqaluaq B Egede, Inuit Ataatigiit, idet du har fremsat en meget vigtig beslutningsforslag, og hermed vil vi fra Atassut sige.

I starten af 1970 og årene frem, i mit virke som politi, har jeg arbejdet for at de love som bliver udstukket af Landsrådets og senere Landstinget, bliver efterlevet, og nogle af det, er kerneopgaver.

Jeg kan sige med det samme, at der findes folk som efterlever kommunens og Politiske retningslinier. At en der er efter en sæl, skal ikke forstyrres i sin fangst, registrering af fangst ved brug af fangstbådens nummer, bevarelse af fjeldørredfangst steder i generationer uden at det giver forurening af miljø.

Vi bør tage hatten af for de folk, som vi bør med stolthed sige at de løfter meget i fiskeriet og fangst, som giver bidrag til økonomisk vækst her i landet. Lad os som vores forfædre har gjort, uden at være hensynsløs, bør vi ændre vores tankegang, i stedet for bare at snakke om det.

Ca. i 1980 har garnet såkaldt munofiler (plastik) været brugt, som driver til laks, til torskefangst hvor man lader den synke og til hellefisk mv. Ved brug af storreb, hvor de ikke er lettere end nylon, hvor det er lidt mere besværlige.

De garn man synker ved vores fangststed, oplever vi at vi fanger enhver fisk som møder med garnet, men det hænder også at garnet bliver hængt på af bundens ujævnheder, eller ved fangsteder kan det hænde at man fletter sig ind i andres garn, derpå hvor vi mister vores fiskerigarn, det sker jo ofte ved sådanne episoder.

Derfor hvis ikke fiskerigarn eller net skal gå tabt, er det vigtigt at kommunikation mellem fiskere må være vigtig del, således at man ikke forstyrrer hinanden, vil vi påberåbes fra Atassut.

Når vi så siger det, vil vi begrunde det med, hvis man mister fiskerigarn, må det være fiskerens eget ansvar at få garnet op hurtigst muligt, og hvis man ikke lykkedes med det, må man kontakte kommunen hurtigst muligt, denne må tages som forpligtigelse som enhver fisker skal have, vil vi fra Atassut understrege.

Til orientering vil jeg sige, at man midt i 1990 i Maniitsoq kommune har vi i sin tid, afsat midler med det formål at samle/registrere og hente garn op, og pga. forfejlet samarbejde med fiskere der har mistet garn, var det ikke lykkedes for kommunen.

Uden at vente på Inatsisartut, hvis de midler som kommunerne selv afsætter, og inatsisartut vil fremkomme med stramninger på området, vil vi fra Atassut deltage ved arbejdet.

Vi kan ikke acceptere den ligegyldighed omkring fangstudstyr - den der forurener må betale for oprydning - men vi kan heller ikke kontrollere eller styre naturens egen kræfter, men hvis en fisker har mistet sine garnsudstyr og han kan ikke lykkedes med at få det op, må det være gennem hurtig samarbejde at det offentlig kan sætte midler af til hjælp af disse, mener vi fra Atassut.

At der skal være tilsynsførende til fangst, har vi fra midt i 1990 hos Atassut fået godkendt i Inatsisartut. Dengang havde Politiet svært ved at følge med overholdelse af loven, at de tilsynsførende er støtte til den eksisterende lovgivning, at samarbejde mellem kommunen og Inatsisartut gør virkeliggørelsen gavnlig.

De første ansatte af tilsynsførende, brugte selv deres egne både til at føre tilsynsopgaver, selv i dårlig vejr, bliver de nødt til at bruge egne private både, men senere i tiden fik de selv skaffet mere tilpassede både til brug i arbejdet.

Trods gode intensjoner, viser tiden desværre at antal af både bliver reduceret, hvor vi eller med lovgivningen selv regulere det område.

Det er blevet til kutyme at når man mister fangstudstyr, melder man det ikke, garnet og bundgarn der bare hænger i havet og efterladt i lang tid, som om det er det offentlige som skal sørge for det, at tankegangen er afhængighed af andre og at andre nok skal sørge for det, det er uacceptabelt.

Vores vigtigste erhverv, hvis disse ovennævnte ikke bliver ordnet og uden det gavner havbund, bliver vi nødt til at forstå hinanden for de folk vi arbejder for. Vi har i kommunen også tidligere etableret lager til garnet for fiskere og fangernes dyre udstyr. Vi bør gøre noget ud, uden at bare snakke om det, give flere muligheden for det, uden at vente på Inatsisartut afgiver midler til det. Kommunen kan også selv etablere et uisolere lager, og kan lejes ud til dem der har brug for det. Da disse nemt kan prioriteres, og gennem investering og udlejning kan det betale sig hurtigst muligt, men også gavner begge parter.

Selv om vi forstår at forslagstillerens fremskyndelse af processen, vil vi undertrege fra Atassut at de vi nævnte er af vigtigt karakter, vores vidstrakte kyst, om det så er nærkyst eller ud for kysten, vil registrering være besværligt. I nogle steder har man kun fået registreret få garn der er mistet, men

alligevel er det ret forbavsende at dette område har brug for massiv udrensning, blev det fremvist for os. Det er en omfattende opgave.

Derfor vil vi fra Atassut tilslutte os denne beslutningsforslag, og Naalakkersuisuts ændringsforslag for hele kysten (hele landet) at garn der er under vores hav og andet udstyr som trænger til at blive rensed ud, heri handlingsplan som Naalakkersuisut FM 2020 skal pålægges til at fremlægge.

Vi vil med disse ord, henvise til udvalget for fiskeri og fangst til gennemgribende drøftelse. Samtidig opfordrer vi fra Atassut, at undersøgelsen fremlægges til udvalget, således at man med samarbejde med Naalakkersuisut kan gøre forslaget færdigt, og ikke mindst inddrage de relevante folk indenfor fiskeri, og føre oplysningskampagne og gennemgår og færdiggør arbejdsprocedure.

tak.